

З. Долбунов А. А. Плинність кадрів – основна проблема підприємств / А.А. Долбунов // Маркетинг. – 2006. – № 12. – С.57 – 64.

Марченко В. Н.

д.э.н., профессор ФММ НТУУ «КПИ»

Продун М. Ю.

студент ФММ НТУУ «КПИ»

ПРОБЛЕМЫ СОВРЕМЕННОЙ КАДРОВОЙ ПОЛИТИКИ ПРЕДПРИЯТИЙ И ПУТИ ИХ РЕШЕНИЯ

В данной статье исследованы особенности кадровой политики, которую осуществляют на современных украинских предприятиях. Проанализированы ключевые проблемы, без решения которых невозможно становление и реализация кадрового механизма и предложены возможные пути их решения.

Ключевые слова: кадровая политика, персонал, управление.

Marchenko Valentyna

doctor of science, economics, professor FMM NTUU «KPI»

Produn Maksym

student of FMM NTUU «KPI»

PROBLEMS OF MODERN PERSONNEL POLICY OF ENTERPRISES AND THEIR SOLUTIONS

The features of personnel policy, which is carried out by modern Ukrainian business are researched in this article. The key problems, which are crucial for formation and implementation of human resource mechanism, are analyzed and possible solutions are proposed.

Keywords: personnel policies, personnel, management.

Сердюк Б.М.

доцент, к.т.н., НТУУ «КПИ»

Гуріненко А.О.

студентка ФММ НТУУ «КПИ»

ОСНОВИ ВИКОРИСТАННЯ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНИХ РЕСУРСІВ У ЕКОНОМІЧНІЙ СИСТЕМІ ПІДПРИЄМСТВА

Однією з актуальніших проблем для багатьох вітчизняних підприємств є підвищення витрат паливо-енергетичних ресурсів при виробництві продукції, що пов'язано з низьким технічним рівнем виробництва, недостатнім оновленням основних засобів, нераціональною організацією, неефективною амортизаційною політикою.

Для зменшення собівартості продукції підприємству потрібно зменшити витрати паливо-енергетичних ресурсів. Це може бути досягнуто підвищенням технологічного рівня виробництва, впровадженням ресурсозберігаючих технологій, модернізацією обладнання, максимальним використанням вторинних ресурсів; усуненням витрат від браку.

Ключові слова: паливно-енергетичні ресурси (ПЕР) підприємства, енергомісткість, забезпечення ПЕР, ефективне використання ПЕР.

Вступ. В сучасних умовах господарювання у зв'язку з підвищенням цін на ПЕР та з урахування екологічного аспекту їх раціонального використання актуальною проблемою є пошук та реалізація напрямків зниження їх витрат.

Постановка завдання. Основною ціллю даного дослідження є розкриття сутності раціонального використання ПЕР підприємства та значення зниження витрат ПЕР підприємства.

Результати дослідження. ПЕР – це сукупність всіх видів енергетичних ресурсів, які використовуються для здійснення процесу виробництва продукції та на комунально-побутові потреби підприємства. Зростання потреби підприємства в таких ресурсах може бути задоволене:

- за рахунок придбання газу, нафтопродуктів або виготовлення власного коксового вугілля і енергії;
- за рахунок більш економного використання в процесі виробництва продукції тих запасів, які вже створені на підприємстві.

Якщо йти першим шляхом, то це призведе до зростання питомих матеріальних витрат на одиницю продукції, хоча собівартість її може при цьому знизитись за рахунок збільшення обсягу виробництва та зменшення частки постійних витрат. Другий шлях забезпечує скорочення питомих матеріальних витрат та зниження собівартості одиниці продукції. Таким чином, економне використання ПЕР рівнозначно збільшенню їх виробництва. Для аналізу ПЕР задіяні наступні показники:

- паливо- та енергомісткість продукції підприємства;
- коефіцієнт співвідношення зростання ваги виробництва та паливно-енергетичних витрат на підприємстві;
- питома вага паливно-енергетичних витрат в собівартості продукції підприємства;
- коефіцієнт паливно-енергетичних витрат.

Енергомісткість продукції – відношення суми енергетичних витрат до вартості виробленої продукції підприємством. Даний показник показує, скільки витрат необхідно зробити на виробництво одиниці продукції.

Коефіцієнт співвідношення зростання ваги виробництва та паливно-енергетичних витрат визначається відношенням індексу валової чи товарної продукції до індексу паливно-енергетичних витрат.

Питома вага паливно-енергетичних витрат в собівартості продукції визначається відношенням суми паливно-енергетичних витрат до повної собівартості виробленої продукції. Коефіцієнт паливно-енергетичних витрат являє собою відношення фактичної суми паливно-енергетичних витрат до планової, перерахованої на фактичну вагу випущеної продукції [1].

Для вирішення проблеми, щодо поліпшення використання паливно-енергетичних запасів можна запропонувати такі альтернативні рішення, як:

- знизити рівень матеріаломісткості продукції за допомогою зменшення паливно-енергетичних витрат та за допомогою вдосконалення системи управління витратами;
- підвищити рівень забезпеченості підприємства паливно-енергетичними запасами.

Вихідні дані для розробки плану паливно-енергетичного забезпечення підприємства зображені на рис. 1. План матеріально-технічного забезпечення ПЕР складається за балансовим методом і має дві частини:

- розрахунків потреби в ПЕР для підприємства;
- балансів паливно-енергетичного забезпечення, цехів, дільниць, кожної одиниці устаткування, тощо.

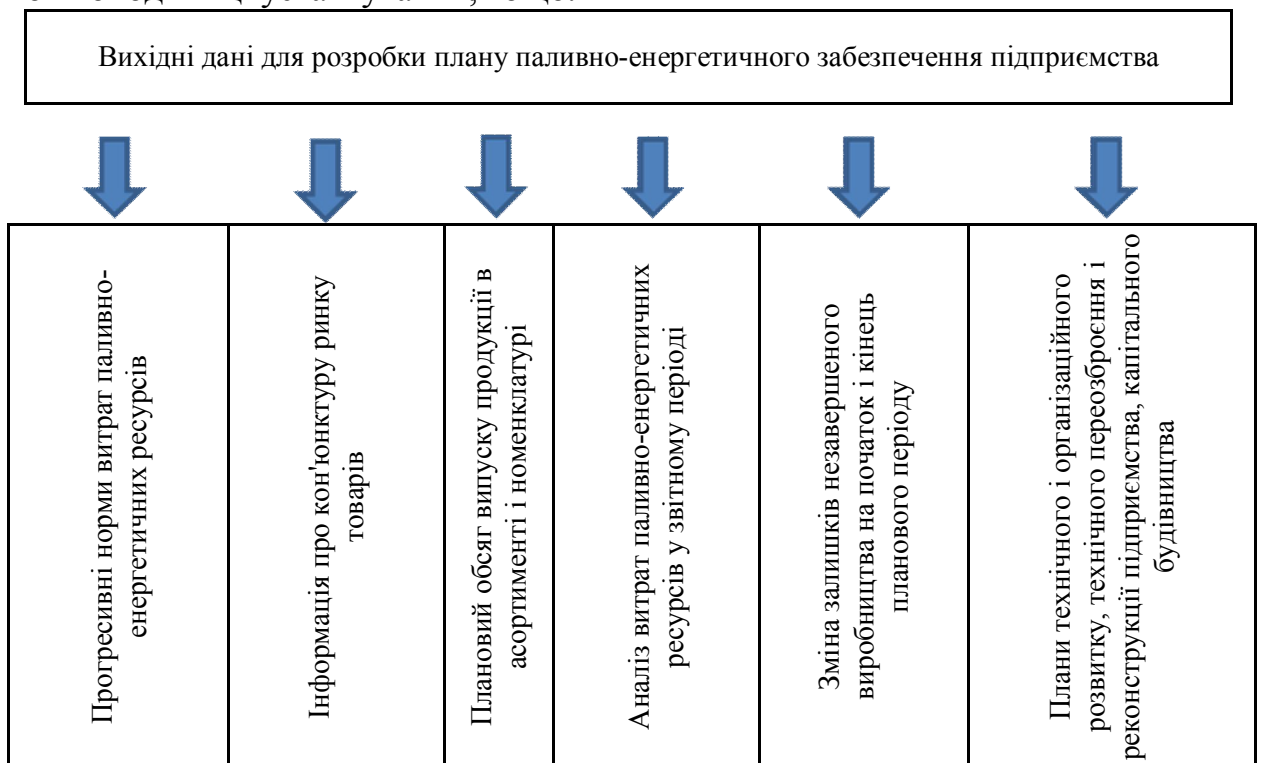


Рис. 1. Вихідні дані для розробки плану паливно-енергетичного забезпечення підприємства

Основними факторами, які впливають на рівень використання ПЕР є наступні: *технічний фактор* який відображає вплив технічного (технологічного) стану та рівня устаткування і обладнання на обсяги споживання ПЕР при виробництві продукції [2]; *структурний фактор*

який відображає вплив структурних змін у галузевій або міжгалузевій діяльності на обсяги споживання палива та енергії на даному підприємстві.

В рамках підприємств та їх підрозділів для ефективного використання ПЕР необхідною умовою є впровадження прогресивних норм, які повинні задовольняти наступним основним вимогам:

- враховувати передовий виробничий досвід і його широке поширення при виробництві даного виду продукції;
- орієнтувати на планомірне впровадження досягнень науки і техніки, постійне удосконалювання методів організації виробництва;
- бути динамічними, установлюватися на визначений період часу і змінюватися відповідно до організаційних, технічних і економічних змін умов виробництва;
- бути технічно й економічно обґрунтованими, сприяти зниженню собівартості продукції, що випускається.

При розрахунку техніко-економічних норм та нормативів витрат ПЕР необхідно дотримуватися певних вимог:

- розрахунок економічної ефективності запланованих заходів щодо економії ПЕР повинен включати перевірку відповідності отриманих результатів поточним і стратегічним цілям підприємства, визначення на цій основі рівня прогресивності норм витрат на планований період;
- на підприємстві повинна здійснюватися організація робіт з освоєння прогресивних норм колективом підприємства, а також цехами, ділянками і кожним працівником для того, щоб мобілізувати всіх працівників підприємства на боротьбу за підвищення ефективності виробництва;
- на підприємствах повинен розроблятися план заходів щодо економії ПЕР для кожної виробничої одиниці ділянки, цеху й у цілому по виробничому об'єднанню, підприємству;
- загальна економія, яка розраховується на основі плану заходів, повинна розподілятися відповідно по груповим, індивідуальним позиціям номенклатури продукції підприємства виходячи з запланованих обсягів впровадження заходів у виробництво відповідного виду чи продукції роботи.

Розглянемо моделі, що стосуються проблем поліпшення використання ПЕР: аналізу забезпечення та аналізу ефективного використання ПЕР.

Перша факторна модель призначена для аналізу використання ПЕР. Аналіз стану забезпеченості підприємства ПЕР починається з перевірки розрахунків потреби в них. У процесі аналізу перевіряється, як ув'язані заявки відділів, цехів на закупівлю ПЕР з обсягами виробництва продукції, наскільки в цих розрахунках враховані прогресивні норми витрат конкретних видів матеріалів, новітні розробки технологічних і конструкторських служб, спрямовані на зменшення витрат ПЕР.

Планова потреба підприємства у надходженні ПЕР визначається балансовим методом за формулою:

$$M = M_{пл} - M_{п} + M_{к}, \quad (1)$$

де M – планове надходження ПЕР від постачальників та інших джерел (власне виробництво матеріалів і відходи власного виробництва); $M_{пл}$ – планова потреба підприємства у ПЕР; M_n , M_k – відповідно очікувані залишки ПЕР на початок і норматив залишків на кінець планового періоду.

Такі розрахунки у натуральному і вартісному вираженні служба головного енергетика виконує з кожного виду ПЕР. Приймаючи у розрахунок ритмічність постачання ПЕР підприємству, фактичні залишки їх на початок кожної декади, можна визначити коефіцієнт, який дає уявлення про стан постачання цих матеріальних запасів за формулою:

$$K_{pn} = q_{\phi} / n * q_n, \quad (2)$$

де K_{pn} – коефіцієнт ритмічності поставок ПЕР; n – кількість дат, на які розбито аналізований період; q_n – нормативний запас; q_{ϕ} – фактичний запас ПЕР, але не більше нормативного.

Друга узагальнююча модель призначена для аналізу забезпеченості підприємства ПЕР та аналізу їх ефективного використання [3].

Загальна потреба підприємства в ПЕР розраховується в натуральних показниках у розрізі їх видів, необхідних для виготовлення видів продукції та у розрізі операційної діяльності визначається наступною формулою:

$$P^n = \sum^i \sum^k H^k N^n + H_3^n, \quad (3)$$

де P^n – загальна потреба підприємства в n -виді ПЕР; H^n – норма витрат n - ПЕР за всіма i -видами продукції k -видів діяльності; H_3^n – норма запасу n -матеріалу на складі, який необхідно мати для забезпечення ритмічної роботи підприємства; i – певний вид продукції, на виготовлення якої витрачається n -ПЕР; k – вид діяльності підприємства, а саме виробництво продукції.

У процесі аналізу забезпеченості перевіряється відповідність фактичного розміру запасів ПЕР плановій потребі. Для цього на основі даних про фактичну наявність ПЕР у натуральних одиницях, інтервали надходження та їх середньодобове споживання, розраховують фактичну забезпеченість у днях та порівнюють її з нормативною потребою [4].

Витрати ПЕР залежать від кількості витрачених ресурсів на випуск цих виробів (H^n) та вартості їх придбання (Π^n). Факторна модель, яка відображає причинно-наслідковий зв'язок між сумою витрат ПЕР та факторами, які на неї впливають, матиме вигляд:

$$M = \sum(H^n \Pi^n), \quad (4)$$

де M – сума витрат ПЕР, грн.; H^n – норма витрачання у натуральних одиницях; Π^n – ціна одиниці продукції підприємства, грн.

Вплив фактора цін на ПЕР в основному не залежить від виробничого процесу підприємства, і тому за оцінювання діяльності підприємства щодо економії ПЕР його можна не брати до уваги.

Висновки. На сьогоднішній день, основним фактором зниження витрат ПЕР на підприємствах різних галузей національної економіки є формування ефективно діючої системи управління сферою енергозбереження, наявність якої дасть змогу, в першу чергу, удосконалити структуру кінцевого споживання ПЕР, що дозволить

замінити дефіцитні види палива і підвищити продуктивність праці підприємства.

Список використаних джерел

1. Економіка підприємств / Под ред. Покропівного С.Ф. / 2-х томах. -К.: Основи. 1995. 1-т. -214 с., 2-т -226 с.
2. Интенсификация производства: Учебное пособие для рабочих промышленности и других отраслей / Под общ. ред. В.А. Белянова и Ю.П. Чаплыгина. – 2-е изд., переаб. и доп. – М.:Профиздат, 1987.–272 с.
3. Мкртчян М., Саркисян Р., Спектор А. Необходимость и факторы перехода к ресурсоэкономному развитию // Российский экономический журнал. – 1997. – № 11-12, с. 43-52.
4. Иванцова Н., Хайрутдинов Р. Ресурсосбережение и экологическая политика в гірничо-збагачувальному комплексі // Вопросы экономики. – 1990. – № 11, с. 85-91.
5. Бойко Є.І., Бондарчук-Грита Г.В. Підвищення ефективності використання виробничих ресурсів на основі впровадження досягнень НТП // Регіональна економіка. – 2003. – № 1(27), с. 18-24.
6. Кузьменко В., Шиптенко Т. Виробничо-ресурсний потенціал України та ефективність його використання // Економіка України. – 1992.- № 4, с.53-6 Покараев Г.М. Ресурсосбережение: проблемы и решения. – М.: Экономика, 1990. – 143 с.

Сердюк Б.Н.

доцент, к.т.н., НТУУ «КПІ»

Гуриненко А.А.

студентка ФММ НТУУ «КПІ»

ОСНОВЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТОПЛИВНО-ЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ РЕСУРСОВ В ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СИСТЕМЕ ПРЕДПРИЯТИЯ

Одной из актуальных проблем для многих отечественных предприятий является повышение расходов топливно-энергетических ресурсов при производстве продукции, что связано с низким техническим уровнем производства, недостаточным обновлением основных средств, нерациональной организацией, неэффективной амортизационной политикой.

Для уменьшения себестоимости продукции, предприятию необходимо уменьшить расход топливно-энергетических ресурсов. Это может быть достигнуто устранением потерь от брака, повышением технологического уровня, внедрением ресурсосберегающих технологий, модернизацией оборудования, максимальным использованием вторичных ресурсов.

Ключевые слова: топливно-энергетические ресурсы (ТЭР) предприятия, энергоёмкость, обеспечение ТЭР, эффективное использование ТЭР.

Serdiuk B.M., Gurinenko A.A.

BASIC USAGE OF ENERGY RESOURCES IN THE ECONOMIC SYSTEM OF THE ENTERPRISE

One of the most pressing problems for many domestic enterprises is to increase the consumption of energy resources in the production process, due to the low technical level of production, lack of updating of fixed assets, irrational organization ineffective amortization policy.

To reduce production costs, the company needs to reduce the amount of fuel and energy resources. This can be achieved by the elimination of losses from marriage, raising the technological level, the introduction of resource-saving technologies, modernization of equipment, maximum use of secondary resources.

Keywords: energy resources (FER) of the enterprise, energy consumption, providing energy resources, efficient use of energy resources.

Хринюк О.С.

к.е.н., доцент НТУУ «КПІ»

Третяк Ю.В.

студентка ФММ НТУУ «КПІ»

МЕХАНІЗМ СТИМУЛЮВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

На підставі проведених досліджень у статті висвітлено методи та загальний механізм стимулювання продуктивності праці на підприємстві, які в своїй сукупності і складають загальний механізм стимулювання

Ключові слова: продуктивність праці, прибуток, працівники, робочий час, кількість виготовленої продукції, кількість реалізованої продукції, методи підвищення продуктивності праці.

Вступ. Найважливішим ресурсом без якого не може існувати жодне підприємство є праця людини. В залежності від її якості, підприємство отримує певну кількість продукції, потім реалізує її, а вже потім отримує прибуток. Для досягнення максимальних результатів підприємець повинен усвідомлювати на скільки в цьому зацікавлені його підлеглі. Адже безпосередньо від них залежить весь виробіток фірми. Для підвищення мотивації працівників на підприємствах запроваджують різноманітні ефективні системи стимулювання, які забезпечують досягнення високих результатів виробництва та задоволення потреб працюючих.